

FELSŐ-ZEMPLEN

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

MEGJELEN MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN.

SZERKESZTŐSÉG:

H. s. a lap szellemi részét illető minden közlemény irataimhoz.
Kossuth Lajos-utca 34. szám.

KIÖLÖZTETÉSI DÍJ:

Egész évre 9 kor,
fél évre 4 kor, negyed évre 2 kor,
Egyes szám ára 20 fill.

Kéziratok nem adának vissza.

Hörmentelen levelek nem fogadjanak el.
Nyitólter soronként 40 fill.

KIADÓHIVATAL:

Hívek az előfizetési, hirdetői és nyitólter díjak kifizetésére.
Landesman E. könyvnyomdája.

Közegészségi viszonyainkról!

A spártaik, ha az anya beteg gyermekét hozott a világra, megölték a csecsemőt, mert nem akarták, hogy az országban csak egy beteg polgára is legyen. Ez a mi szemünkben gyilkosságnak látszó cselekedet akkor a legeszményibb erkölcsi alapokra épített hőstett volt. Egészséges testben van egészséges lélek, egészséges ország lakossága tud csak imperialistikus erős nemzetet fejlődni. Magyarországot büszkén nevezhetjük a legeszményesebb országok egyikének, mert halandóságunk nem olyan nagy mint a külföld bármely más országáé, járványok az országban nem grassálnak, tifusz, kolera, hála Isten évtizedeken át nem pusztítja lakosságunkat, mert levegőnk tiszta, ivóvizünk az egész országban mindenütt jó, a föld megtermi az ó egészséges áldásait, s a magyar faj, mely most is bebizonyított Londonban, hogy erő dolgában elől jár, a világ egyik legelső népe lehetne, ha a kivándorlás nem vinné el lakosságunk egy részét távol Amerika mezőre és bányáiba.

Közegészségügyünk állandóan fejlődik, javul, orvostanáraink diszci lehetnének a világ bármely egyetemének s ma már a községi orvos tudása, ismerete és szakértelme sem marad bármely fővárosi orvosé mögött. Kitérő gyógykezelési módjaink, széles látókörrel megnyugtathatja az ország minden beteg emberét, mert univerzális

tudásuk soha sem hagyja őket cserben. Igen helyesen tették orvosaink, amikor figyelembe vették a külföldről beözönlő speciálisításokat, melyek Magyarországon is óriási mennyiségben fogyván el, nemskára itt is utánzóka akadtak. Gyógyszer-speciálisításainkban is versenyre keltek a külfölddel és ma már alig van olyan gyógyszer, melynek ne volna nálunk méltó versenytársa. Szóval igyekezzünk a külföldi szereket az országból kiszorítani, hogy ezáltal is megerősítsük a magyar termékek fogyasztóképességét.

De vannak magyar specifikumok is, melyeket utánoznak, bár nem tudják nekik azt az eredetiséget megadni, mint amely az eredeti szerben rejlik. Ilyen szer pld. a Brázyl-féle sóborszesz, mely hosszú időn keresztül versenytárs nélkül állott, míg nem hazánkban akadtak számtalanok, kik sóborszesz elnevezés alatt olyan borszeszt hoztak forgalomba, melyet menthollal és más szerrel vegyítve, száz meg százféle betegséget ellen gyógy- és orvosszerű ajánlottak. Újabb időben igen sok panasz merült fel aziránt, hogy engedély nélkül hoztak forgalomba elnevezéssel vásári módon reklámozott elnevezések alatt sóborszesz készítmények kerültek forgalomba, melyeknek egyáltalában nem volt meg az engedélyük, hogy azokat gyógyszer-különlegességek címén árusítsák. Az Országos Közegészségi Tanács igen helyes véleménye alapján ezek a sóborszesz keverékek nem tekinthetők gyógy-

szereknek, mert tudvalevőleg a sóborszesznek a konyhasó és borszeszen kívül egyebet nem szabad tartalmaznia, és ezért hozta legújabbban a belügyminiszter azt a rendeletet, hogy minden más összetételi sóborszeszt büntetés terhe mellett ki kell vonni a forgalomból és az elarusított ellen a megtorló eljárást meg kell indítani.

Nagyon helyes, hogy a széles látókörü vezérferfiak a közegészségügy érdekében minden tőlük telhetőt megtesznek s bár több gyárosnak igen nagy a kára, amennyiben sok százezer üveg sóborszesz készítményt kell a forgalomból kivonniuk, de ennek okát csakis önmagukban kereshetik, mert törvényellenes volt eljárásuk, amennyiben engedély nélkül állították elő és ajánlották különböző betegségek ellen az ó tomentholos készítményeiket.

A Gyógyszerész-Tesztület és az Orvos-Szövetség is már régi idő óta kísérő figyelemmel nemcsak a sóborszeszek, hanem a sok botos gyógyszer különös születési módját, hozzá is szólottak gyakran a vásári módon való kínálás elfajult módjához, nagyon átvédős dolgot ténny, hogy közegészségügyünkre eber szemmel örkődik az erre hivatott hatóság és tüzzel-vassal pusztítja mindazokat az egészségre ártalmas szereket, melyek ma még árszámálatlan mennyiségben kerülnek forgalomba.

Az ország lakosságának egészsége, mint felelő mondtuk, van oly fontos, mint bármely közzgazdasági, mezőgazdasági

T Á R C S A .

Vasuton a felhők között.

— Schweitzer pillanatfényképek —
Irtá: Leopold Gyula.

Esztendőnként beszoktam szamolni nyári utazásaimról, melyekkel II hónap kimerítő munkája után pihenésről, világlátással kárpótolom magamat. Pihenés! Vajon helyt áll-e az a kifejezés akkor, amikor az ember napokon keresztül vonaton vagy hajón ül, majdnem minden éjszaka más szállodában hál, más asztalnál eszik, és szemét és lelkét egyre foglalkoztatják nagystílú látnivalók, érdekes tapasztalások. Azt hiszem, a modern ember, különösen vállalkozó vagy kereskedő nem is tud úgy pihenni, mint a többi boldog halandó, t. i. hogy abszolút nyugalomnak, semmittevésnek veti oda magát szabadság-ideje alatt. Ma a mikor a tudósok, az agymunkának és az idegrendszernek minden csinált-bíját ósmerik, több világlámpa-életről tanítják, hogy a munkálkodó szellemnek nem az abszolút pihenés adja meg a nyugalom és felrüllesztés, hanem a környezetnek, a szellem munkájának, a benyomásoknak megváltozása. Az ember néhány hétre egy új világba, új emberek és új televíziókör közé kerül, megszokott foglalkozását felfüggeszti és ebben találja meg pszichológiai és fizikai felrüllesztését. És ebben az érdekes tudományos megállapításban sok igazság van. Nem tudom ilyen jól töltöttem volna-e nyári

szünidőmet, ha valami félreeső zugában a világunk elvontalmi volna a magam gondjával, dolgaival és lelkiállapotommal, mint így, amikor utaztam, láttam és tapasztaltam.

Schweitzer jártam, Tell Vilmos országában, ahol égbelyülő csodás bércek között él Európa legszabados népe. Az ós természet leletrázó titáni alkotásait csodáltnak megit itt és mondhatom, hogy a természet szépségei iránt fogekony lelkeim egyik meglepetés a másik után érte. Schweitzer természetjáróvá válik az is, aki sohasem volt az. Cseppet sem bántam meg, hogy miután az előző években bejártam Német, Angol, Francia és Olaszországot, most Helvétia hótetőit kerestem fel.

E hótétők közül egyike a legimponálóbbnak a Jungfrau. Reggel 3 órákor indul el Interlakenből a vonat, melyet később gőz- és vílfamos helygolyóva vonat vált fel. Ót órai szakadattal kapaszkodás után feljut az ember a 3200 méternyi magasságban lévő Eismeerig. És amikor az ember elmerül a természet csodáinak szemlélésében, önkéntelenül meghajlik a modern technika előtt, amely lehetővé tette e jéggel, égig nyúló sziklameredékekkel és szédítő hegyszakadékokkal impozáns helygolyósuzsnak vonaton való megmászására. Úlík bent a kupében, amely kényelem dolgában mi kívánni valót sem hagy hátra és mellettnék, alattunk, fölöttünk, iszonyu sziklák, borzalmas hegyszakadékok, főttyombók és gletcserekek jönnék-tímek szakadattal váltakozásban. Néhány év előtt még edzett turistától is nagy re-

kordszámba ment, ha a Jungfrau megmászta néhány nap alatt és ma öt rövid óra alatt érünk fel az Eismeerig, amélkül, hogy fölkeltnék volna a kupé borpálmagárol.

Ódafont csikorgó hideg van; alig néhány kilométernyire az olasz határon a hegyek alján mosolygó kék ég alatt virul a citrom és a narancs, míg itt 2—3 ezer méter magasságban megszűnt minden vegetáció, kő és jég mindentűt, ahová a szem ellát. A vágálmóson, ahol a hiedelgő borzongva szállnak ki az utasok, egy szép tágas modern vendégfogadó áll. Itt állandóan felöltöz a kék és jeles konyha várják az utasokat. Természetes, hogy a páratlanul tiszta hideg levegő rendkívül ritka és a tüdő dupla munkát fejt ki, hogy a kellő mennyiségű levegőt bejuttathassa a szervezetre. Gyöngye idegleti vagy szervezeti embernek nem ajánlom a kirándulást a Jungfrau-ra, mert egy-kettőre rosszullet fogta el az örk-hő és jég világában. Érdekes, hogy most a Jungfrau villamosvasútját meghosszabbították egész a csucsig, úgy hogy néhány év múlva már 4200 magasságba röplni a vasut a turistát.

Harmadnapra a Plátusra rándultam. Luzernből hajó visz Alpnachstadig, honnan fogaskerékú vasút fel a 2070 méter Plátus hegycsucsa. Ez az út is nagyserű érdekességé latinajoyait nyújtja. Felhőbe kerültilt vitt el utunk és nem mindená pásszió volt a Plátus csucsaórl letelinteni s néhány száz méter haladni az uszóó felhő táborán. Nem lehet lérti a csodás panorámát, a mely a szem elé tárul, most a felhők eltakar-

ipari és kereskedelmi érdek, mert csak egészséges testből fejlődhetik egészséges lakosság és az ország vezérei ilyen fontos közegészségügyi kérdésekben csakugyan nem lehetnek figyelemmel egyeseik érdekére. Az egészség minden előtt!

Tisztelettel felkérjük azokat a t. előfizetőinket, a kik még hátralelkben vannak a kiknek előfizetése lejárt, hogy azokat mielőbb megújítani illetve a hátralelket kiegyenlíteni sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében fennakadással álljon be. A KIADÓHIVATAL.

VEGYES HIREK.

— **Halálozás.** Mely részvétellel értesülünk, hogy Dr. Rátsz Gedeon, m. kir. helygimnáziumi tanácsos, egészségügyi főfelügyelő, ma délelőtti rövid betegeskedés után 68 éves korában Pusztasz.-Lőrinczen elhunyt. Az elhunytat szoros kötelek fölé városunkhoz, amennyiben a nagymihályi kórház alapításából az oroszlánrészt ő illette s évek hosszú során át városunkban mint kórházi főorvos s járóorvos fejtett ki nagy tevékenységet. Az elhunyt nagy emberbarát, humanitása s konklánsi modora révén egyik legtekintélyesebb tagja volt városunk és vidék társadalmának. Halálát özvegyné kivül két gyermeke u. m. Rátsz Karolin férj. Perényi Gaborné és Dr. Rátsz Sándor bajai osztályvezető-főorvos gyászolják. — Temetés szombaton fog végbemenni Budapesten, a melyen városunkból Czibur Bertalan orsz. képviselőnk vezetésével többen részt fognak venni.

— **Széchenyi-vanderbilt Gladys adománya.** A „Zemlén”-ben olvassuk, hogy Széchenyi Lászlóné Vanderbilt Gladys a budakeszi Erzsébet szanatóriumnak, melyben szegény tudósbetegeket ápolnak, három millió koronát adományozott. E fejedelmi bőkezűség lehetővé fogja tenni, hogy az intézet tetemes kibővülést nyerve, sok szegény szenvedő találjon bájára enyhülést a nevezésű új magyar mágnásasszony jóvoltából, a ki mint látszik, millióit jól tudja felhasználni.

— **Tűz.** F. hó 10-én hétfőn este 10 óra tájban Klein Lipót fűrdő-utcai házában padlásán tűz tört ki, a melytől gyorsan terjedt, hogy csakhamar a mellette lévő Szesták-féle ház is a lángok martalékává lett. A tűzhöz kivonult a nagymihályi önk. tűzoltóság Dr. Eperjesy Lajos főorvosnak vezetésével s csakhamar sikerült a

tűzet lokalizálni. Éjfél tájban, midőn a tűzről már csak a csendesőrs és a tűzoltóság tartózkodott, a kigyulladt Klein-féle ház másik oldalán lévő Grünwald Lipót tulajdonát képező ház padlásáról egy hirtelen felajánlott láng volt látható. A tűzoltóság és a csendesőrs nyomban a padlison termett s az újabb tűz eloltotta. A két házban lakó vagyontalan emberek, miután ingóságai biztosítva nem voltak, érezték nagy kárt szenvedtek.

— **Menedékház a Vihorlátón.** Szigeth Károly a Kárpát-Egyesület alelnöke, nyug. államvasuti főfelügyelő és hét folyamán városunkban időzött s innen kirándulást tett a Vihorlát-hegységre. A Kárpát-Egyesület a Vihorlátot egy menedékházat óhajt létesíteni, hogy ezen hegyzet a turisták forgalmi körébe felvehető legyen. Ezáltal a nyár folyamán városunk forgalma is növekedne. Szigeth tiszteleire Czibur Bertalan orsz. képviselőnk f. hó 9-én vasárnap este vacsorát adott, a melyre többen voltak hivatalosak.

— **A közigazgatási bizottság üléséből.** A vármegye közigazgatási bizottsága augusztus havi rendes ülését é. hó 10-én délelőtt tartotta meg Meczer Gyula főispán elnöklésével Sátorfaluj-hegyben a vármegyházi gyűlésben. Az ülésen a főispán kérdést intézett Sopronyi Karoly pénzügyigazgató-helyetteshez, hogy miután hozzerkezett panasz szerint a nagymihályi pénzügyi bizottság valóságát megakasztja a nagymihályi sörérgy rendes működését folytonos szektatúráival, törtéve ezen baszkodások megakadályozására intézkedés. A pénzügyigazgató-helyettes kijelentette, hogy vizsgálattal indít a biztos ellen s ha az a törvényből eltérő volna, meg fogja büntetni.

— **Tolvajok a temetőben.** Több család fordult hozzánk azon panaszszal, hogy a helybeli temetőből következetesen lopják a virágokat és koszorúkat, s ily módon a sírok gondozása lehetetlen. Erősen felhívjuk a hatóság figyelmét erre a jelenségre és követeljük, hogy a sírok őrzéséről megfelelően gondoskodjék.

— **Vizhály.** Városunkban amugy sem vagyunk valami bővíben az ivóviznek. Eddigre az óvoda-kerében lévő kut szolgáltatta azt a közönség számára, most azonban — mint értesülünk — a kutt elzárták a lakosság elől, s így a közönségnek nincs ivóvíze, vagy pedig az egészségtelen vizet kénytelen használni. Felhívjuk ezen nagy horderejű körülményre az illetékes körök figyelmét.

— **A bírósági hivatalos órák.** Egy helybeli ügyvédől kapjuk a következő sorokat: „A helybeli kir. járásbírósnál Bereznay János kir. járásbíró legutóbb érelyes rendelkezéseket tett a

teljes mértékben ki kell elégetni, mert Schweiz lakossága existenciájának a külföldi ember pénzé az alapja. Évente több száz ezer idegen fordul meg Schweitzben; legtöbbnek vannak az angolok, utánuk következnek a németek, franciák, amerikaiak és a magyarok. Minden szállodában legalább három nyelven beszél a személyzet és pedig: angolul, németül és franciául.

Mint előbb említettünk, Schweiz fétalapja az idegenforgalom, de ne higgye azért senki, hogy tunyaszághal nem tesz a lakosság mást csak várja az idegent, hogy azt fogadgassa. Korantsem. — Az egész országot gimhá kéményhálózat venne körül, nyüzösött azó a gyár, katóg a gép s szorgoskodik sok millió munkás tenyere. Az óralpár, a selyemgyártás, a csokoládé és cacogagyárak hazájának, központjának nevezhetém ezt a bájós országot, mely különösen e három termékével viszi el a Schweizi ipar és kereskedelem dicőségét a széles nagy világba.

Ahová én sz, ahova lép az ember, mindenütt azzal az előzékenységgel találkozik, amely kellemes ellenértékét szolgáltatja a sok pénznek, melyet a külföldi Schweitzban eltölt. Kelemesen lepett meg pld. hogy egy kerti vendégfogó étkező, ahol egy kis polgári-zenekar játszott, hozzám lépett a karmester és elem tetve a zenekar programját azzal a felhívással, hogy válasszak, hogy melyik darabot kívánom hallani. A műsorban vagy 200 zeneszám szerepelt, hires operák és operettek áriái, de voltak magyar számok is! A zene egyébként is nagy szerepet játszik a külföldiek szórakoztatásában, mindenütt ahol idegenek kerülnek össze, kiténően szervezett zenekarok van-

hivatalos órák betartására. A felek s így az ügyvédek is ezentul csupán a délelőtti órákban kaphatnak felvilágosítást a kezelő irókban. Ez helyes is volna, ha némelyik kezdő tisztviselő el nem vonatnék rendes munkakörétől s nem akalmaznák jegyzőkönyvezetőül, mint pld. a bíróság büntető osztályában, a hol a délelőtti folyamán a kezelő tisztviselő jegyzőkönyvvezetéssel van elfoglalva, délután pedig nem adhat felvilágosítást, mert hiszen hivatalos óra a felek számára. Így aztán napokon át nem juthatni egy bünygyi aktához, a miből az ügyvédekre föltétlenül joghátrány származik, mert esetleg felebezés beadvására is elkészhetnek. — Közöljük e sorokat azzal, hogy a bíróság bőles vezetése bizonyára talál majd módot rá, hogy a tárgyaló bíróknak is legyen jegyzőkönyvvezetője s a felek is megkaphassák a szükséges felvilágosításokat.

— **Koldusok a hetiplacon.** A középkorba való állapot az, a mely a város hetiplacát az un-dertelt koldusok elhelyezkedésénél látható. Menedéket és fekélyes tagjai mutogatása és fülkésítői sáralmak zengedése miatt egy jobbjérsz ember alig haladhat el közöttük undorodás nélkül, a mellett egyesek járás-lekökkel és óbégatsákkal folyton zavariák a közönséget bevásárlása közben. Kérdjük a város előjáróságát, meddig tűri még ezt a tarthatatlan állapotot; mert a közönség már melegelet ezen türhetetlen helyzetet. Ideje volna végre vetni tolakodásuknak azzal, hogy az idegen illetőségű koldusokat a város területére ne ereszesse, a helybeliket pedig elhelyezze, mert erre nézve törvény is volna vagy mi, hogy minden község tartozik saját koldusait eltartani, tehát ez városunkra is hatályljal bír.

— **Cabaret-estély.** A mult heti Palásthy-féle cabaret-estélyen után e heten ismét egy jó cabaret-társulat kereste fel városunkat, a mely az „Aranybika” szálloda nagyertermében tartotta előadását. A társulat Kondor Miklós, a keske-mélti színház jeles tenoristájának igazgatása alatt működik, a ki az előadáson gyönyörű tenorbariton hangjával nagy sikert aratott. A társulat tagjai között volt Köszegi Aranka, a pozsonyi színház tagja, a ki a Micsely színtársulatnál járt nálunk s a ki akkor a közönséget kedvelt primadonnája volt. A bájós és temperamentumos soubrette ezuttal is háj maradt önmagához és élénk játékaival s csicsérgő hangjával állandóan zajos tapsra s újrázásra ragadtatta a közönséget. A conferancier nehez tisztét egy nő, névszerint Csillag Szerén, az aradi színház tagja töltötte be eléggé ötletesen, mert ne felejtjük el, hogy ahhoz, hogy a conferancier elmés legyen, szellemes, közönségre is van

nak; amelyek nivón álló muzsikát produkálnak. Zenekarok szórakoztatják az utast a kiránduló hajókban is.

— Az évente Schweizot elársztó több millió idegen páratlan jöletet biztosít az országoska összlakosságának. A szabad Schweiz nem ismeri a koldus szegénységet, a nyomort. Itt mindenki megkeres annyit, hogy rendszeren megélhessen, itt mindenkinek módja van arra, hogy a kenyereért megdolgozhasson. Az idegenek hozzák, szorják a pénzt és Schweiznak gondja van arra, hogy az idegen a pénzért minél többe lásson, haljon és kápon.

Elmélkedvén mindezek fölött, önkénytelenül is eszembe jut Magyarország az ő elragadó természeti szépségének sokaságával, az ő gyönyörű fűrdő és üdülő helyeivel és az ő élhetlenségével. Ha a külföld tudná, hogy mi minden szépet és érdekeset láthat Budapesten és környékén, a Tátrában az erdélyi havasok között, a Balaton partján stb., ha gondoskodnának arról, hogy természeti szépségeinknek hirt eljussan a külföldre is és ha berendezkednének az idegen-forgalomra, akkor hozzának is szívesen jönnének nyári pihenőre a külföldiek. Anélkül is inkább, mert nálunk újat látna az idegen, a ki rendszerint többször is bejárta már Schweizot és Európa nyaralóhelyeit. Mikor kezd már a magyar kormány és az érdekeltek körök egy olyan nagy akcióba, amely a külföldi országúti megépítést a mi hazánkba is? Ha van ország, mely rászorult a kiránduló külföldiek pénzére és amely természeti szépségeiben is pénz ellenértékét tudja nyujtani, úgy Magyarország bizonyára az!

szükség. A női konferenciér szellett hangján Fráter nőkaták is adott elő, a melyekkel osztatlan tetszést keltett. *Dezso Vilmos*, a budapesti Intim színház tagja komikai játékával és igen jól előadott kupaival tartotta derűltségben a közönséget. Sok tapsot kapott. Az énekeskomló *Köszegi Olga* művészes zongorakísérete mellett adott elő.

— **Új malom.** Tökétrebesen *Markovics Májer* egy ugyanon berendezett gőzmalom helyeztett üzembe. A malom berendezése teljesen modern s villanyvilágítást *Landesman Vilmos* nagymihályi villanytelep-tulajdonos rendezte be.

— **Berkes Béla Széchenyi grófnálk.** F. hó 12-én szerdán érdekes vendég volt átázóban városunkban. Az érdekes vendég *Berkes Béla* fővárosi hírneves cigány-prímás, az udvari balok kedvelt muzsikusa volt. Berkes a délutáni vonattal érkezett városunkba s innen rövid pihenő után 9 tagú bandájával kocsin folytatta útját Remetére, a hová *Széchenyi László gróf* és neje *Vanderbill Gladys* rendelték meg. Széchenyi gróf ugyanis tegnap este amerikai vendégeik s azok más notabilitás tiszteletére remetei birtokunk vascsorát adott, melyen a zenét Berkesek szolgáltatták. A mulatság éjjeli 1 óráig tartott, a mikor a vendégsereg elszórt. Berkes pedig vendégszereléseért 2000 koronát s bandájának minden tagja számára kőlen utköltéséget kapott a házigazdától. Berkes F. hó 13-án a reggeli vonattal visszautazott Budapestre.

— **Heti piac elhelyezése.** Valamikor réges-régesen célszerű, az igényekkel megfelelő volt a heti piacnak a Sztáray-téren a grófikert mentében való elhelyezése, mert a grófkülsőt lehet mondani a város középjében fekvőt és igaz, meg volt a hozzá való tőz. Azonban az idők folyamán ez nemcsak szűknek bizonyult, de a város terjeszkedésével a grófkülsőt elvesztette középpontú fekvését, különösen mióta a papföldek eladását után a város a vasút felé terjeszkedik. A város közép-pontját azért a Tulpánház és a Csillag vendéglő közötti rész képezi és a Kossuth-utca szélességétől fogva onként kinálkozik a heti piac élelmi (baromfi, vaj, tojás, úras és zöldség) elárusító helyéül, a hol az igények egyformán kielégést nyerne, mert mégis csak fura dolog, hogy a vasutmenti lakosok egész a város túlsó felére kénytelenek elmenni napi szükségleteik beszerzésé végett. A Sztáray-térre összpontosítandó volnának a rőfosók, bádogosok és kések sátrai, mert ez utóbbiak magától a hidnál valósgos tortura a közlekedés, mivel sokszor oly nagy itt a torlás, hogy a járművek alig bírnak kibontakozni a sátrak miatt. Kérjük ezeknél fogva az előjáróság és irányu a közönség igényeit kielégítő új akaratu elhatározásait amnyival is inkább, mert ha az országos városok alkalmával ez nem örökös akadályokba, miért ne lehetne ezt a betvársárok alkalmával is megtenni egy kis jóakaratral.

— **Az új szeszadó törvény** folytán úgy mint minden szesz ára, a világhírű *Brazay* sőrsőrszese ára is drágább lesz már szeptember hó 1-étől kezdődőleg. Azért mindenki saját érdekében cselekszik, ha szükséges még e hó folyamán, szeptember elseje előtt szerzi be. A *Brazay* sőrsőrszese — mint ismeretes — mindenütt kapható.

— **Hírlapok hához kézbesítése.** Az állami kezelésben álló postahivatalok székhelyein az igazgatás már mindenütt eltebe léptette a közönség kényelmére a hírlapoknak hához való kézbesítését, Nagymihály, habár egyes tekintetben vármegyénk városait túlszárnyalta, a postai kézbesítés tekintetében elmaradt, mert itt a hírlapok hához kézbesítése még ismeretlen valami. Itt hétköznapiokon csak a beerkeztet posta feloldozása után, a többi küldeményekkel egyidejűleg, a leveleldörök kézbesítést is a hírlapokat, természetesen a távolbali lakóknak 1—2 órai késéssel. Vasárnap azonban az előfizetőknak személyesen, vagy alkalmazottjait által kell a *kittöltöt időben* elvittetni hírlapjaikat, ha ugyan el nem kesnek, a mikor az nap elesnek hírlapjaik olvasásától; holott a többi állami postahivataloknál a hírlapok e célra külön feloldozott kézbesítők által soronkívül kézbesítettek és így moénom az előfizető közönség igényeit egyformán kielégítettnek. Kérjük tehát az illetékes kassai postaigazságságot, hogy ne sajnálja városunk olvasó közönségétől a kívánatos

atagos két hírlapkezesítést megillető pár korona kézbesítési illetéket, mert ma már nem a dehiszanc, hanem az automobil korszakát éljük.

— **Polgári leányiskolai tanfolyam.** A nagymihályi polgári fiúiskolával kapcsolatban a folyó 1908. év szeptember 1-től egy négy osztályú polgári isk. leánytanfolyam nyílt meg. Ez a tanfolyam a polgári leányiskolát fogja pótolni, miután a tananyag elvégzésében s a nevelés gyakorlatában az áll. polg. leányiskolákhöz fog alkalmazkodni. Abban az esetben, ha legalább 25—30 tanuló jelentkeznek, a tanfolyam nyilvánossági joggal ruházták fel, vagyis a leánytanulók itt vizsgálhatók, állámerényves bizonyítványokat kaphatnak s ekként megvalósulna maga a polg. leányiskola. Ezen tanfolyama fólvehetőek mindazon leánytanulók, akik az elemi isk. IV. V. s VI. osztályát elvégezték. Az évi tandíj 100 korona, amely havonként is lefizethető. Felkértenek tehát mindazon t. szülők, akik leányukat tovább óhajtják iskoláztatni, sziveskedjenek ezen szándékukat a polg. fiúiskola igazgatójával közölni, hogy a továbbkibár nézve az intézkedések idejékorán megtehető legyenek.

— **Főlvétel a nagymihályi polgári fiúiskolába.** A nagymihályi nyilvános polgári fiúiskolában az 1908/9. évi beiratások szeptember hó 1—5-ig fognak megtartatni. Előjegyzéseket azonban már most is elfogad az igazgatóság. A jövő vizsgálatok augusztus 31-én tartatnak meg. Javító vizsgálatok a tanuló tehet, a ki egy, két vagy legfeljebb három tantárgyból kapott elégtelen osztályzatot. A javító vizsgálatot kérő folyamodványok augusztus 15-ig nyújtandók be az igazgatószáchoz. Azon tanulók, akiknek nincs polgári iskolai bizonyítványuk, de koruknál és értelmüknél fogva vizsgálatra jelentkeznek, fólvehetőek a polg. iskola bármely osztályába, ha a beiratás előtt a megfelelő felvételi vizsgálatot letesztik. Azon tanulók pedig, akik a gimnásiumban, vagy a realskólában egy, két vagy a latin, illetőleg francia nyelven kívül még más két-tantárgyból kaptak elégtelen osztályzatot, szintén fólvehetőek a polgári iskola megfelelő magasabb osztályába, ha sikeres felvételt tesznek. Sikeres tantervekülönböztet vizsgálat letévesé után az elemi iskola V és VI. osztályainak elvégzése után is felvehető a tanuló a polgári iskola megfelelő magasabb osztályába. A latin s a francia nyelv a jövő évében is, mint rendkívüli tantárgy taníttatni fog. A tantervekülönböztet vizsgálatok anyagára vonatkozólag s a tanulók mindennemű ügyében szivesen ad felvilágosítást az igazgató, ha eziránt — akár személyesen, akár levélben — megkeresteik.

Főlkértenek mindazon nagymihályi t. szülők, akik a jövő 1908/9. iskolai évben vidék tanulóknak lakást és élelmezést hajlandók adni, hogy ebből szándékukat *Csollák Ilár igazgatóság* bejelenteni szükségesjenek.

— **Naponta friss vaj és betölt gyümölcs kapható Gyurótsik Testvérekénel Sulyovszky-u.**

10 koronát takarít meg mindenki, aki előtérít **REICH ADOLF** ferfi-szabónál Nagymihályon készített. Mérék után legnagyobb választék hazai és külföldi valódi gyapjuszövetekben. Legújabb divato szabás.

Felőlis szerkesztő: **Dr. Kállai József.**
Kiadóhivatali titkarság: **Lándai József.**

Hirdetések.

ELADÓ HÁZ.

A Kossuth Lajos-utcán a járásbírószággal szemben álló ház 2 udvarral s szép szőlő s gyümölcsös kerttel eladó. Az utcai szélesség 52½ méter, az udvar és kert hossza 57.15 méter. Ezen belhely igen alkalmas beépítésre, akár befelé a kertben, akár az egyik udvar beépítéssel, sőt az igen erős s vastag falakkal bíró épület emeltele emelhető, mely esetben mindkét udvar beépíthető. Feltehető megjutdhatók **Remenár Adolfnál** Nagymihályban.

ÉRTESÍTÉS.

Mély tisztelettel van szerencsém értesíteni a n. é. helyközönséget, miszerint **varrósólvál** egyikbekötött

női ruhatermemet

Ungvárról Nagymihályba, a Kossuth Lajos-utca 26. sz. alatt lévő **Tischler-féle házba** helyeztetem át, a melyben francia és angol szabású fölleteket a legmészebb menő igényekkel megfelelően jutányosan árak készítek.

Főtőrekésem leend t. partfogóim bizalmát minden tekintetben kiérdemlém és midőn a n. é. helyközönség szives partfogását kérem, vagyok kiváló tisztelettel

R. Josefovits Boris.

510. szám

1908.

Arverési hirdemény.

Alálit bírósági végrehajtás az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében szemmel közzétett távol, hogy a sátorajnyelősk. hírvérvények 1908. évi 6410 és 1010 számú végzése közzétételére Dr. Lévy Mór ügyvéd által kijelölt Lévy Samu és Klein Gyula javára *Szantay József* és neje után 109 kor. 27 fillér jár, arólag 1908. évi június hó 29-án fogantatott közzétett végrehajtási utján fölléltetél és 1902 koronára lecsélt fölléltetési íngósságok, n. m. határak, katalok stb. nyilván arverésen eladotnak.

Mely arverésnek a nagymihályi kir. járásbírószággal 1907. évi V. 309. számú végzése folytán 109 K. 27 c. t. c. 102. §-ának 1908. évi hó napjától járó 6/4 kamattal 1/4-ig szótálta s eddig összesen — K — filléres bírság már megállapított költségét or. Nagymihályon alprekós lakásnak tartogatására 1908. évi augusztus hó 17. é. n. s. órája határidőig közzétett és ahhoz a vennt szándékot szemmel egy megválasztott hivatalnok meg, hogy az óráított íngósságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-ak értelmében közzétételre szótálta, a legutóbb ígőnek, székiség metén lecsórtt alál is ok fognak adatni.

Amennyiben az arverésosztály íngelészhatot metek is le a fölléltetési ígők s azokra közzétételt jogot nyertek volna, szem arverés az 1881. évi LX. t. c. 120. §-a értelmében szem javában is elromolhatik.

Kelt Nagymihályon, 1908. augusztus 22. napján.

Fodor József,
kir. bír. végrehajtó.

ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém a t. közönséget értesíteni, hogy nálam mindenféle új — **tarpaulin, drill-, gabona-, liszt-, heremag- és gyapju-zsákok, vízmentes ponyvák és takarók, nyers ponyva takarók és sátor-szövetek** jutányosan beszerzethetők.

Zsák és ponyva kölcsönképen is, adatik.

Tisztelettel

FREUND MÓR

Nagymihály, a gr. kath. templommal szemben.

BARACZKOT, ringlőt, szivalt, almát, dínyvet és másféle gyümölcsöt, : : : ugorát, zöld babot, paradicsomot, zöld kukoricát, gyökeret, répát stb. zöldséget nagyon és kicsinyben olcsón szállít **GYÜMÖLCS és ZÖLDSÉG KIVITEL EGER**

Postafiók 11. Tessék árjegyzékét kérn.

Az „ÜSTÖKÖS“

● a legjobb magyar viccek ●

Hetenkint 20 oldal, szines képek.

Előfizetés: tétlèvre (jul. dec.) 6 kor.
negyedévre (jul. okt.) 3 kor.

A ki a felvétel előfizetést most beküldi ingyen kapja az 1907. évi teljes bekötött évfolyamot. (700 oldal vicc, kép, stb.)

Utálványim: Üstökös, Budapest V, Szabadst. 11.

✂ Egy jó házból való fru tanulóit ✂ felvételik **IZSÓ IZIDOR** fűszerüzletében Nagymihályon.

BOHN M. ES TÁRSAI

NAGYKIKINDA és ZSOMBOLYA.

Legújabb, legnagyobb és legjobb telep
e szakmában Ausztria-Magyarországon

a BOHN-féle TÉGLAGYÁRAK

NAGYKIKINDÁN és ZSOMBOLYÁN.

Alapított 1864. ● Legelőkelőbb referenciák. ● Alapított 1864.

50 millió évi gyártás

a cs. és kir. szab. Bohn-féle biztonsági átfedő cserpekből.

VASOXYD természetes vörös színben vagy kátrányozva.

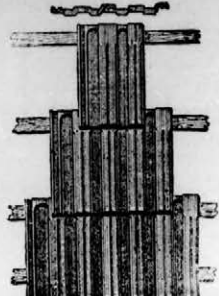
Gyártmányok: Bohn-féle szabadalmazott biztonsági átfedőcserpepek.
Legelőcsőbb, legszebb tetőzet.

Képes árjegyzék és minták kívánatra ingyen és bérmentve.

Nagykikindai gyártmány.

Bohn-féle szab. biztonsági átfedőcserpe 272. szám.

Zsombolyai gyártmány.
Szab. biz. onagsi preselt átfedő cserpe 253. szám.

A JELENKOR LEGJOBB TETŐFEDESI ANYAGA

ETERNIT PALA

MAGYARORSZÁGI KÖZPONT:
ETERNIT MŰVEK
HATSCHKÉ LAJOS
BUDAPEST, ANDRÁSSY-ÚT 33.

Brügler Lajos Nagymihály.

Elvállal úgy helyben, mint vidéken, mindennemű épületek és templomok fedelzeteinek ETERNIT-palával való fedését, jutányos áron.

A Nagymihályi Gazdasági Bank

Részvénytársaság

az életbiztosítással kapcsolatos befizetlet üzletági kéze bevezette és e célból egy előkelő életbiztosító társasággal lépett összeköttetésbe.

Az üzletág lényege a következő: A belépni szándékozó kötelei magat 1 koronás heti részletek fizetésére. A befizetéseket nem kell feltétlenül hetenként eszközölni, előre esetleg több részlet is befizethető. Ezzel kapcsolatban minimális pótdíj ellenében egyszerűsített életet is biztosítja. 15 év elteltével, amikor is az 1 koronás heti befizetés kamataival együtt 1060 koronára nő fel, ezt a teljes összeget, vagyis 1000 koronát kifizetésre kapja. A mennyiben azonban már az első részlet befizetése után elhaláloznék, az egész 1000 korona haladéktalanul esedékessé válik. Ha azonban a díjak befizetése 15 év előtt beszüntetné, úgy betétjét kamataival együtt bármikor kézhez kaphatja.

Befizethetnek 20-60 évig terjedő életkorban levők.

Egy-egy ügyfél több 1000-1000 koronás téfelt is jegyezhet.

Amidőn a nagy közönség figyelmét az egyszerű takarékoság eme legújabb módjára tisztelettel felhívjuk, még csak azt jegyezzük meg, hogy az országban más helyein létesített hasonló rendszer a legelőkelőbb fogadtatásban részesült és ma már milliókra megy az az összeg, melyet az országban ilyenképen jegyeztek.

Bővebb felvilágosítással szívesen szolgálunk.

Nagymihályi Gazdasági Bank Részvénytársaság.

EICHENBAUM EMANUEL

óra-, arany-, ezüst- és látszerési cikkek gyári raktára

NAGYMIHÁLY.

Nagy választék mindennemű óra, ékszer, arany- és ezüstművekben.

Inga- és salón órák, asztali készletek, stb.

Optikai tárgyak: Láteszővek, Thermometer, Barometer, nickel, arany és ezüst foglalatú szemüvegek és csipetlők dioptrimer szerint.

GRAMOPHONOK!

Minden nálam vásárolt óráért 2 évi jótállást vállalok. — A nem tetsző árukért a pénzt azonnal visszaváltom. — Az összes áruk a m. kir. éremhivatal által megvizsgálva, ennek pecsétjével vannak látva. — Tort arany v. ezüst tárgyakat veszek vagy becsereklek. — Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesítenek. Gramophon- és óra-javítások a legrovidebb idő alatt jutányosan és pontosan eszközöltetnek.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH^{LD}
Budapest, Váci-utczán 68.
Műf. a legelőkelőbbé lett vállalatok között.

Locomobil és gözcséplőgépek,
szalmakaszalók, járgány-océplőgépek, léghere-océplők, kaszáló-océplők, konkolyocéplők, kaszáló- és aratógépek, aránygylők, borókák, sorvetőgépek, Planet Jr. kaplók, macskavágók, rapavágók, kukorica-morzók, darálók, őrlőmalmok, egzetemes szél-ékek, G- és S-gyűző ékek és minden egyéb gazdasági gépek.

Hirdetések jutányosan felvételnek e lap kiadóhivatalában.